

U C H W A Ł A Nr XXXIV/251/2023
Rady Gminy Młynarze
z dnia 17 lutego 2023 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Młynarze na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Młynarze na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Justyna Łaskarzewska

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIV/251/2023
Rady Gminy Młynarze
z dnia 17 lutego 2023 roku

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023-2025

Młynarze 2023 r.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	str. 3
II.	Podstawy prawne działań ujętych w Programie	str. 4
III.	Diagnoza sytuacji dziecka i rodziny w Gminie Młynarze	str. 5
IV.	Analiza SWOT Programu	str. 8
V.	Zasoby instytucjonalne gminy Młynarze	str. 10
VI.	Cele programu	str. 10
VII.	Realizatorzy Programu	str. 13
VIII.	Finansowanie Programu	str. 13
IX.	Monitorowanie realizacji Programu i ewaluacja	str. 14
X.	Zakończenie: wnioski i rekomendacje	str. 14

I. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Młynarze opracowano

w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej

problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Młynarze na lata 2023-2025. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest kontynuacją 3-letniego programu, który był realizowany w latach 2020-2022. Przesłanką uzasadniającą formułowanie programu jest konsolidowanie działań podejmowanych przez Jednostkę samorządu terytorialnego przy współdziałaniu podmiotów, dla których wiodącym celem jest podejmowanie działań mających na celu utworzenie spójnego

wsparcia rodzin, zwłaszcza przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

II. Podstawy prawne działań ujętych w Programie

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
9. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku kodeks rodzinny i opiekuńczy,
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich,
11. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
12. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty,
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
14. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
15. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
16. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
17. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Młynarze na lata 2021-2025.

III. Diagnoza sytuacji dziecka i rodziny w Gminie Młynarze

Gmina Młynarze położona jest w powiecie makowskim, województwo mazowieckie i zajmuje obszar 7487 ha. W skład Gminy wchodzi 15 sołectw, w tym Długołęka Wielka, Długołęka-Koski, Głazewo-Cholewy, Głazewo- Świąszki, Gierwaty, Kołaki, Młynarze, Modzele, Ochenki, Ogony, Rupin, Sadykierz, Strzemieczne-Oleksy, Sieluń, Załęże-Ponikiewka.

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Maz., Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Mazowieckim, Sądu Rejonowego w Przasnyszu, Posterunku Policji w Różanie Komendy Powiatowej Policji Maków Mazowiecki, Powiatowego Urzędu Pracy jak i Urzędu Gminy Młynarze.

Na dzień 31.12.2022 roku, jak wynika z danych Urzędu Gminy gminę zamieszkiwało 1698 mieszkańców, w tym 887 mężczyzn i 811 kobiet. Dzieci i młodzież do 18 roku życia stanowiły 22% ogółu mieszkańców gminy.

Edukacja szkolna w gminie Młynarze w roku szkolnym 2021/2022 jest realizowana w 1 placówce oświatowej tj. Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Młynarzach. Naukę pobiera 200 uczniów. Dzieci w wieku od 3-5 lat w ilości 41 osób korzysta z Oddziału Przedszkolnego przy PSP im. Jana Pawła II w Młynarzach.

Z danych Urzędu Gminy Młynarze wynika, że w 2016 roku 31 uczniom z terenu gminy wypłacono pomoc materialną – stypendia.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Młynarze wg stanu na dzień 31.12.2022 roku wynosiła 185 osób, w tym 42 kobiet. Spośród zarejestrowanych bezrobotnych, 9 miało prawo do zasiłku, dodatkowo 50 to osoby długotrwale bezrobotne. 21 bezrobotnych to osoby poniżej 25 roku życia, 12 – powyżej 50 roku życia.

W 2022 r. z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Mazowieckim skorzystało 21 uczniów z terenu gminy tj. przeszli pełne badania psychologiczno-pedagogiczne w zakresie uzyskania opinii czy też orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na trudności.

Według danych Sądu Rejonowego w Przasnyszu – Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej na terenie gminy rodzice z 3 rodziny mają ograniczoną władzę rodzicielską w tym w jednej tylko jeden z rodziców tj. ojciec dzieci. W rodzinie tych znajduje się łącznie 11 małoletnich dzieci. Władza rodzicielska została ograniczona rodzicom poprzez ustanowienie nad jej wykonywaniem nadzoru kuratora sądowego.

Tabela nr 1. Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2020-2022 przez instytucje

Liczba procedur Niebieska Karta	Liczba Niebieskich Kart A wszczynających procedurę w rodzinie					Liczba NK A, które zostały założone w toku trwania tej samej procedury
	Policja	OPS	Oświata	Ochrona Zdrowia	GKRPA	
Rok 2020	3	0	0	0	0	3
Rok 2021	2	1	0	0	0	3
Rok 2022	1	0	0	0	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Młynarach.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2020-2022

Powody przyznania pomocy	2020 rok		2021 rok		2022 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	16	69	14	69	15	65
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	95	12	70	9	51
w tym:wielodzietność	16	95	12	70	9	51
Bezrobocie	16	75	14	171	10	48
Niepełnosprawność	10	27	8	21	10	23
Długotrwała lub ciężka choroba	16	38	14	32	16	41
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	3	19	3	20	2	16
- rodziny niepełne	0	0	0	0	0	0
-rodziny wielodzietne	2	16	2	17	2	16
Przemoc w rodzinie	3	16	0	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	3	12	0	0	1	1

Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	0	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	1	8	0	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarzach

Z powyższej tabeli wynika, że bezrobocie jak i niepełnosprawność pozostają jednymi z głównych powodów ubiegania się o pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z rozeznania dokonanego przez pracowników socjalnych wynika, że na terenie gminy zamieszkują rodziny, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezradność ta może być rozumiana jako konsekwencja innych problemów, takich jak np. uzależnienie czy bezrobocie, jednakże może stanowić ich przyczynę.

Tabela nr 3. Liczba rodzin objętych pomocą i pracą socjalną w latach 2020-2022

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną		
Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
79	76	58
W tym rodziny z dziećmi		
32	27	22
W tym rodziny objętych pracą socjalną		
60	62	50

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarzach

Porównując dane z lat 2020-2022 należy zauważyć, iż maleje liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia ośrodka pomocy społecznej. Ma to zapewne związek z wprowadzeniem świadczenia wychowawczego w ramach Programu rządowego Rodzina 500+. W wielu rodzinach objętych pracą socjalną występują liczne problemy w opiece nad dziećmi: min. zaniedbanie nauki, niska samoocena, złe warunki socjalno-bytowe, uzależnienia od alkoholu rodziców. Brak odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarzach realizuje również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawy o wspieraniu kobiet i rodzin „Za życiem”, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do

alimentów. Ilość rodzin korzystających z różnych wybranych form pomocy oraz liczbę wypłaconych świadczeń za okres 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4. Liczba rodzin objętych pomocą w latach 2020-2022

Rodzaj świadczenia	2020		2021		2022	
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
Świadczenie wychowawcze	192	4040	200	3967	182	1576
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	87	3450	76	2896	65	2381
Świadczenie pielęgnacyjne	5	72	7	85	7	75
Jednоразowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	7	8	7	7	14	14
Świadczenie rodzicielskie	4	21	8	56	7	54
Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	4	47	3	60	3	60
Karta Dużej Rodziny	6	13	6	18	33	62

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarzach

Tabela nr 5. Ilość wniosków skierowanych do Sądu w latach 2020-2022

Rok	2020	2021	2022
Wnioski o wgląd sytuację dziecka	3	0	1
Informacje w zakresie funkcjonowania rodzin	0	2	1

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarzach

Tabela nr 6. Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2020-2022

Rok	2020	2021	2022
Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	0	1	1

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarzach

W celu zapobiegania umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zachodzi konieczność udzielenia daleko idącego wsparcia tym rodzinom, w związku z tym został opracowany Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025. Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia.

IV. Analiza SWOT Programu

Analiza stanowi podstawę do określenia na jakich płaszczyznach życia rodzin należy podjąć działania, aby rodzina prawidłowo funkcjonowała i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Wobec tak skomplikowanych i zawiłych problemów wskazane jest zastosowanie pracy socjalnej prowadzonej w celu wprowadzenia i wzmocnienia zmiany. Podejmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są

lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służących do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania:

- Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym czy utrudniającym rozwój?
- Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?

Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza sytuacji rodziny, dziecka i systemu opieki oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> -Realizacja zapisów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Młynarze na lata 2021-2025, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2025, -Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -Aktywnie działający Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz powoływanych grup roboczych -Profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki), -Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, -Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty, -Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, -liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone w szkole podstawowej. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ubóstwo, -Bierna postawa osób i rodzin wobec problemów występujących w ich rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie -Utudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (terapeuta, psychiatra, mediator rodziny) – dojazd do miasta powiatowego, -Brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia, -Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela, -Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej, -Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów, -Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów, - Brak mieszkań socjalnych, -Brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje egsmisji sprawców przemocy w rodzinie, -Niewystarczająca ilość atrakcyjnych propozycji spędzania czasu wolnego dla młodzieży zagrożonej demoralizacją, - Niekorzystne prognozy demograficzne.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> -Kreowanie pozytywnego wizerunku modelu rodziny wielopokoleniowej, -Edukacja rodziców głównie w zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> -Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów, -Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia”,

<p>wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczej, -Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, -Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań, -Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym, -Działania pracowników socjalnych i asystenta rodziny, wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, -Możliwość zatrudnienia asystenta rodziny w GOPS, -Systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez pracowników GOPS oraz pracowników służb wspierających rodzinę, -Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, -Realizacja programów profilaktycznych w szkołach.</p>	<p>-Wzrost kosztów utrzymania rodzin, -Rozpad związków (rozwoły separacje, wyjazdy za granicę), -Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami, daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności, -Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc, -Zaniedbania obowiązków opiekuńczo wychowawczych przez rodziców, -Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”, -Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu, -Brak środków finansowych na zatrudnienie pełnoetatowego asystenta rodziny, -Niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, -Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym bez zabezpieczenia środków finansowych, -Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży, -Ujemny przyrost naturalny,</p>
--	--

V. Zasoby instytucjonalne gminy Młynarze

1. Urząd Gminy Młynarze,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach,
3. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Zespół Interdyscyplinarny,
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Młynarach z Publicznym Przedszkolem,
6. Placówka służby zdrowia: Centrum Medyczne GAJDA-MED Filia w Młynarach,
7. Gminna Biblioteka Publiczna w Młynarach.

VI. Cele programu

Cele określone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 powinny opierać się na szansach pojawiających się w otoczeniu rodziny oraz poprzez wykorzystanie poszczególnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym istniejących zasobów wewnętrznych gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest realizacją obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to ustawa nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z ww. ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny, oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

1. Cel główny

Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe

Cel 1	Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin
Zadania	1. Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą GOPS tj. analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.
Zakładane rezultaty	Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy podniesienie bezpieczeństwa zdrowotnego rodzin. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych,
Wskaźniki	Liczba rodzin objętych pomocą GOPS
Realizatorzy	GOPS Młynarze
Okres realizacji	2023-2025

Cel 2	Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego – przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin
Zadania	1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.

	2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkołach.
Zakładane rezultaty	Poprawa jakości życia rodzin, pomoc materialna, poprawa standardu życia rodzin. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno bytowych. Zmniejszenie problemu niedożywiania wśród dzieci i młodzieży. Poprawa relacji pomiędzy członkami rodziny. Poprawa funkcjonowania rodzin i osób korzystających ze wsparcia. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego rodzin.
Wskaźniki	Liczba osób objętych wsparciem. Ilość wypłaconych świadczeń. Liczba dzieci objętych dożywianiem. Liczba placówek. Liczba wypłaconych świadczeń. Liczba wypłaconych stypendiów, zasiłków i innych świadczeń.
Realizatorzy	GOPS, Urząd Gminy, Służba zdrowia, Szkoła, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Okres realizacji	2023-2025

Cel 3	<i>Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym</i>
Zadania	1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny 2. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny 3. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych 4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik jak również pomocy psychologiczno-pedagogicznej, konsultacji itp.
Zakładane rezultaty	Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży Poprawa funkcjonowania rodzin i osób korzystających ze wsparcia. Poprawa relacji pomiędzy członkami rodziny. Poprawa sytuacji materialnej rodziny
Wskaźniki	Liczba asystentów rodziny Liczba rodzin z dziećmi objętymi wsparciem asystenta. Liczba dzieci powracających do rodziny biologicznej. Liczba osób korzystających z pomocy, poradnictwa. Liczba udzielanych porad, konsultacji. Liczba podmiotów udzielających wsparcia.
Realizatorzy	GOPS, Urząd Gminy, Szkoła. PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Makowie Maz.
Okres realizacji	2023-2025

Cel 4	<i>Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących kryzysów</i>
Zadania	1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną i dzieckiem. 2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami 3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą 4. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej.
Zakładane rezultaty	Zmiana postaw i zachowań społecznych w rodzinach zagrożonych negatywnymi zrachowaniami społecznymi. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą. Poprawa stylu życia i nawyków. Umacnianie więzi rodzinnych.
Wskaźniki	Liczba spraw skierowanych do komisji.

	Liczba wniosków skierowanych do komisji przez asystenta rodziny. Liczba osób, które dobrowolnie podjęły się leczenia odwykowego. Liczba wpływających niebieskich kart. Liczba grup roboczych. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. Liczba osób i rodzin jaka skorzystała z programów profilaktycznych, warsztat itp.
Realizatorzy	GOPS, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, służba zdrowia, Szkoła, GKds.PiRPA.
Okres realizacji	2023-2025

Cel 5	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
Zadania	1. Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej. 2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 3. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę. 4. Informowanie o dostępnych metodach wsparcia rodziny. 5. Umożliwienie funkcjonowania rodzin wspierających na terenie gminy i zapewnienie ich finansowania w przypadku zdiagnozowania potrzeb.
Zakładane rezultaty	Zmiana postaw i zachowań rodzin dysfunkcyjnych Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych
Wskaźniki	Kwota wydatkowana za pobyt dzieci w pieczy zastępczej Liczba zorganizowanych festynów, imprez integracyjnych, spotkań międzypokoleniowych, kampanii edukacyjnych. dzieci biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych itp. Liczba rodzin wspierających.
Realizatorzy	GOPS, Urząd Gminy, Komisariat Policji, Szkoła.
Okres realizacji	2023-2025

Cel 6	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom
Zadania	1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, kursach. 2. Organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodziny w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji.
Zakładane rezultaty	Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc rodzinie. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.
Wskaźniki	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów. Liczba osób biorących udział w szkoleniach
Realizatorzy	GOPS, Szkoła.
Okres realizacji	2023-2025

3. Efekty działań Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) Pogłębienie współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dobra rodzin,
- 2) Poprawę funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej, który umożliwi im wychowanie dzieci.
- 3) Podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia dla rodzin przeżywających trudności, doświadczających sytuacji kryzysowych lub nimi zagrożonych.
- 4) Zmniejszenie skali skutków sytuacji kryzysowych.

VII. Realizatorzy Programu

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarzach przy współpracy z :

1. Urzędem Gminy w Młynarzach,
2. Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Młynarzach,
3. Zespołem Interdyscyplinarnym,
4. Publiczną Szkołą Podstawową w Młynarzach,
5. Służbą Zdrowia: Centrum Medyczne GAJDA-MED Filia w Młynarzach,
6. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Makowie Mazowieckim,
7. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim,
8. Policją,
9. Kuratorami sądowymi,
10. Kościołem.

VIII. Finansowanie Programu

Finansowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Młynarze, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Środki finansowe na realizację programu planowane będą przez poszczególnych realizatorów Programu, aby w sposób jak najskuteczniejszy zostało wykonane założone zadanie. Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarzach.

IX. Monitorowanie realizacji Programu i ewaluacja.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Ponadto sporządzane będą sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywane wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarzach. W ramach jego realizacji gromadzone będą informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodzin na lata 2023-2025 jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących

potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Ewaluacja będzie miała charakter wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

X. Zakończenie: wnioski i rekomendacje

Założenia niniejszego programu są prostą konsekwencją realizacji poprzednio obowiązującego dokumentu oraz stanowią swoistą pochodną doświadczeń i aktualnej diagnozy środowiska lokalnego. Dokonana ocena Programu poprzedniego pozwala na twierdzenie, że dotychczas podejmowane działania programowe były trafne i wpisywały się w założone cele Programu. Doświadczenie pokazuje potrzebę doskonalenia zawodowego pracowników socjalnych w zakresie aktualnej problematyki rodzinnej. Taka potrzeba znalazła swoje odzwierciedlenie w celu głównym Programu jako element na tyle istotny, zarówno dla ogólnych założeń programowych, jak i obszarach poszczególnych celów szczegółowych. Założeniem Programu jest zarówno profilaktyczne wskazanie zagrożeń w tym zakresie, jak i akcentowanie potencjalnych korzyści.

W ramach rekomendacji należy wskazać na dalszą potrzebę wzmocnienia lokalnych rozwiązań systemowych służących rodzinie i dziecku. Wypracowanie spójnego systemu zarówno w ujęciu poziomym – sektorowym oraz pionowym – administracyjnym, nadal stanowi wyzwanie do działania. Podobnie dalszych wysiłków wymaga standaryzacja procedur. Aktualne jest również wskazanie na przyczyny i skutki dysfunkcji z jednoczesnym prowadzeniem polityki prorodzinnej, eksponującej wartości.

Zamierzonym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny ograniczenie patologii społecznej, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

WICEPRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Justyna Łaskarzewska